

Přechytračí potrhlá banda malých rošťáků dospěláky,
kteří je chtějí připravit o domov?

Ilustroval David Tazzyman

Siroteci ze Svatého Halibuta

Sophie Wills

Siroteci
ze Svatého
Halibuta

Copyright © Sophie Wills, 2020
First published 2020 by Macmillan Children's Books an imprint of Pan Macmillan

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation Jana Hrdličková, 2021
Cover and Illustrations© David Tazzyman, 2021
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-0980-9 (pdf)

Ilustroval David Tazzyman

Siroťci ze Svatého Halibuta

Sophie Wills

Fraserovi a Cameronovi
A na památku Kena a Jenny Willsových

K Malému Každomáslu

K Údolí Blablaba

Sukoles

Dokárna mámy Krasnice

Nápravný dům

Dům u svatě Tresky
pro novhččníky
a budižkničemy

Lékárna
prášků
a pilulek

Dům u Svatého Halibuta
pro nalezence a zbloudilce

Pamětná
ohrádka

Vítejte v
PLAČTIVÉM PYTLI

Prolog

Když se Herc uprostřed noci probudil, jeho první myšlenka se týkala dortu, který byl už dvakrát ukraden. Jeho druhá myšlenka – že naprosto určitě slyšel zezdola nějaký hluk – měla zřejmě přijít jako první, ale jeho mozek měl jasně danou představu o tom, jaké věci jsou důležité, a nemělo cenu proti tomu bojovat.

Něco se rozbilo a pro jednu to *rozhodně* nebylo jeho vinou.

Herc se posadil a pohlédl přes prázdné řady postelí k jediné další obsazené posteli v noclehárně, ze které chrápal Stef s jedním prstem vraženým do nosní dírky, jako by se snažil ucpat díru ve své hlavě. Stef Herca už několikrát žádal, aby ho v noci nebudil, pokud nešlo o skutečně naléhavý případ. To zřejmě nezahrnovalo dotaz, kolik je hodin, potřebu jít na záchod, podrbat

se, nebo dokonce noční můru. Herc se ve tmě vždy cítil nesvůj, když pohlédl na ostatní postele, protože kdysi obsahovaly jeho přátele. Bylo to, jako kdyby spal v místnosti plné duchů.

Napadlo ho, že by mohl vzbudit Tig, která byla ve svých dvanácti letech o celé čtyři roky starší než on a která by mu řekla, aby nebyl hloupý takovým tím chlácholivým a zároveň přísným hlasem, kterého je schopná pouze starší sestra. Byla ale až dole za odpočívadlem v další noclehárně – jediná dívka, která zbyla v místnosti, kde jich původně bylo dvacet – a podlahová prkna, která je dělila, vrzala, takže se bál na ně stoupnout. Byl si celkem jistý, že tam to vrzání někdo dal přesně proto.

Jediná další osoba, která v domě zbyla a mohla by být vzhůru, byla hospodářka, slečna Rádobylová osobně, a jemu se nechtělo být znovu popadnut za vlasy a kymácen z okna. Koneckonců to byla ona, kdo podruhé ukradl dort. I když tomu říkala „konfiskace“ a řekla mu, že skončí v popelnici. Proč by někdo kradl něco, když se to potom chystal vyhodit?

Ten obrovský dort mu v pekárně dala máma Kvasnice, šlo o neplacenou laskominu jejím oblíbeným sirotkům, ale byl mu odcizen, když ho opatrně nesl v náruči domů. Zlodějka se pokusila ukrást dort celý a jen díky Hercově bleskové reakci se její šmátravá ruka namísto toho probořila jeho prostředkem. Dívka se svým polovičním úlovkem utekla, zatímco Herc na

ni křičel slova, která nebyla ani v jednom ze slovníků slečny Rádobylové. Nemusel sledovat stopu drobků, aby věděl, kde uličnice ve žluté uniformě žije: u Svaté Tresky. Doufal, že se všichni udusí.

Se zbývající polovinou dortu se Herc nedostal ani skrz vchodové dveře u Svatého Halibuta. Slečna Rádobylová ho zmerčila za jeho zády, jakmile se vrátil domů.

Pokud dort někdo ukradne potřetí, bude to na každý pád on.

Jeho bosé nohy na schodech nevydávaly žádný zvuk a zezdola velmi dobře slyšel další rámus – duté dunění, jako kdyby někdo po místnosti házel věcmi. Že by šlo o loupež? Dole ve městě nešlo o nic neobvyklého, tím si byl jistý.

Dveře do kuchyně za zadní chodbou dole byly otevřené dokořán. Pohled, který se jeho očím naskytl, byl zničující. Všiml si talíře, dvou mrňavých drobků a stopy prstu, který se zavrtil v čokoládové polevě a bezpochyby byl olíznut.

Prázdný talíř to potvrdil: teď si byl ještě jistější, že do domu vnikl vetřelec. Slečna Rádobylová mu možná ten poloviční dort vzala, ale sama by se ho ani nedotkla. Pořád jim říkala, jak jsou takové věci nezdravé. Kdykoli u dětí našla schované sladkosti, její oči se rozšířily šokem. Pobuřující položky zmizely v jejích kapsách; předpokládal, že je příliš zaneprázdněná na to, aby je ihned vyhodila.

Ozval se další zvuk, jako jakési hrabání, vycházel z knihovny.

Teď když byl dort fuč, nebyl k tomu, aby zůstal dole, žádný pádný důvod. Herc ale důvody nepotřeboval. Kdyby se ukázalo, že jsou nějaké potřeba, bylo vždy možné si je později domyslet.

Našlapoval kolem kyselých pohledů portrétů v parukách na chodbě a zaváhal před dveřmi do knihovny. Určitě tam někdo byl. Kdosi se tam kdákavě smál a zároveň škytal. Nejzvláštnější na tom bylo, že její hlas poznal, ačkoli ji nikdy předtím neslyšel se smát. Nemohla to přeci být...

„Slečno Rádobylová?“

Nikdo neodpověděl. Slyšel jen další rány, další ošklivý kdákavý smích a...

„Óóó, óó, á. Á!“

Zamračil se. Buď byla v knihovně opice, nebo hospodářka nějakou napodobovala.

Napadlo ho, že slečně Rádobylové možná není tak úplně dobře.

Vzal za kliku tak jemně, jak jen to šlo, otevřel dveře na malou škvírku a přiložil k ní oko.

Řady polic, které se táhly celou cestu až ke stropu, před ním stály jako obrovské domino. Herc si uvědomil, že se o slečně Rádobylové naprosto mýlil – byla očividně zcela zdravá. Ve skutečnosti byla tak zdravá, že se chichotala, visíc na nejvyšší polici v závratné výšce od podlahy, zatímco její opunčochované nohy

hrabaly ve vzduchu, snažíce se najít oporu. Rozpoznal stezku, kudy se do své současné pozice vyškrábala, díky prázdným místům, kde její praktické černé boty skoply knihy dolů na zem.

Herc se ostře nadechl a znovu zabouchl dveře.

Jestliže se slečna Rádobylová dala na gymnastiku, je možné už všechno.

Právě uvažoval nad tím, co s tím dělat, když se zpoza dveří ozvalo zasyčení, jež se velmi podobalo tomu, které hospodářka používala, když děti příliš nahlas dýchaly. Hlasitost zvuku rostla, jako kdyby se blížil příliv. Rány se začaly násobit a stalo se z nich krupobití, které čím dál tím hlasitěji bubnovalo a nabíralo na síle.

Herc instinktivně o krok ustoupil, když se mu pod nohama náhle začala třást podlaha a okna začala drnčet ve svých rámech. Křišťálové slzy lustru vysoko nad ním začaly cinkat, ale pak přešly k řinčení a třeskotu. Několik maleb za ním spadlo na zem. Hluk vycházející z knihovny byl ohlušující. Byly to údery hromu, které se Hercovi ozývaly v hlavě a donutily ho zacpat si uši rukama. Jde o zemětřesení? To se celý dům chystá zřítit? Tak náhle, jak se spustil, začal hluk skomírat, až nakonec všude zavládlo ticho.

Ať se stalo cokoli, skončilo to.

Když sebral kuráž k tomu, aby otevřel dveře, chvíli mu trvalo, než pochopil, co vidí. Knihy. To nebylo samo o sobě nic neobvyklého – byl koneckonců v knihovně. Už ale nebyly ve svých poličkách. Naplňovaly místnost

téměř až ke stropu a pár jich proklouzlo přes jeho nohy, když otevřel dveře. Ani jedna z obrovských poliček nezůstala stát.

„Slečno Rádobylová?“ zavolal. „Někdo snědl koláč, který jste konstipovala. A, ehm, na zem spadly nějaké knihy.“ Ticho. „Já to nebyl,“ automaticky dodal.

Shlédl dolů na učebnice, které mu pokrývaly nohy. Bylo tam několik výtisků *Velmi důležitých slov k učení*, velká kopie *Smrtebných následků špatného hláskování* v tvrdé vazbě – oblíbené téma hospodářky – a, vykukujíc zespod, *Radost předjatých příslovečných frází* s rozbitou vazbou, ze které polovina knihy vyčnívala, a zablácenou stopou podpatku na přední straně.

Se zaváháním se natáhl a jednu knihu z hromady zvedl. Byla to jedna z dalších oblíbenkyň slečny Rádobylové: *Padesát tisíc málo známých gramatických pravidel* (s podtitulem *Máte to všechno špatně*). Když Herc spatřil známou pevně sešněrovanou botu, která zespod vyčuhovala, byl si jistý, že by Stefovi ani Tig nevadilo, kdyby je vzbudil.

Tohle nebyla žádná noční můra.

Zdaleka ne.

❧ Kapitola první ❧

O dva měsíce později

Tig stála na příjezdové cestě k Domu u svatého Habibuta pro nalezence a zbloudilce a sledovala tečku, která byla ve skutečnosti poštačka Maisie, jak se pomalu zvětšuje, zatímco se k ní trmácela nahoru po strmé, točité cestě s jejich poštou. Jako vždy obdivovala oddanost této ženy, která riskovala, že ji trefí šlak z toho, že sem celou cestu nahoru lezla pokaždé, když měl sirotčinec být jen jedinou poštovní zásilkou, i kdyby to byl jen leták jednoho z pravidelných výprodejů v pekárně mámy Kvasnice (deset procent sleva ze všech muffinů, které byly více než šest měsíců staré). Kdyby to byla Tigina práce, nechala by dopisy, aby se pár týdnů hromadily, a pak by poslala jedno z městských děcek, aby je za ni doručilo s příslibem

třpytivé pŕlpence. Dovolila si malý ŕsměv. Ne že by teď měla pŕlpencí nedostatek. Maisie si mohla svou práci nechat – Tig, Herc a Stef nikdy žádnou potřebovat nebudou. Tak dlouho, dokud budou zticha.

Mrazivý závan větru jí nadzvedl vlasy a po zádech jí přejel mráz. Pevněji kolem sebe omotala paže a zírала do mlhy, která se nashromáždila nad lesem pod ní. Krčila se nad horními větvemi stromů, chamtivě natahovala své mlhavé prsty a teď hladila samotný okraj Plačtivého Pytle. Brzy bude město v jejích spárech téměř neviditelné, což značně vylepší výhled ze Svatého Halibuta.

Město Plačtivý Pytel se ničemu nepodobalo víc než kaňce něčeho nepřijemného, co mělo být vytřeno, ale bylo to ponecháno procesu práchnivění, a nakonec se v tom rozvinuly nové formy života. Druhý místní sirotčinec, Dům u svaté Tresky pro nevděčníky a bu-dižkničemy, hnil blízko jeho středu a jeho obyvatelé se živili z nehlídaných kapes měšťáků jako pijavice. Pekárna, knihovna, řeznictví a lékárna, která prodávala vonné tyčinky a zvláštní bylinné přípravky, jež byly tak navoněné, že vzduch uvnitř obchodu téměř škrábal v krku – byly všechny nacpané do točitých dlážděných ulic v nahodilých řadách, které vypadaly, že spadnou, kdyby se některé z nich člověk byl jen prstem dotkl. Obrovský Nápravný dům vedle Svaté Tresky ale dominoval všemu. Jeho kamenné zdi tvořily čtverec s jednou chybějící stranou; vysoké železné zábradlí

a brány se v otevřeném úseku spojovaly a vytvářely na přední straně nádvoří. Klečel na místě a vypadal tlustě a výhruzně, jeho pochmurné komíny házely temné stíny po všech, kteří tam žili, a zdálo se, jako by se z jeho zdí šířila temnota. Tig se na něj nerada dívala.

Z městečka vypadal Dům u svatého Halibuta z šedého kamene stejně jako vždycky – o to se postarala. Byl krásný a tak nějak přívětivý. Stejný motiv pokračoval uvnitř – vysoké stropy a okázalá velká posuvná okna spolu se starými malbami rudolících stařešinů s podbradky, které všechny naznačovaly, že ve skutečnosti nejste dost nóbl na to, abyste na ně hleděli, natož abyste tu žili. Slečna Rádobylová se uvnitř vznášela jako zámecká paní, jako kdyby ona i dům oba popíraly skutečnost, že je také domovem otrhaných sirotků. Nikdo nikdy nevystoupal nahoru po vratkých kamenných schodech, které vedly nahoru do strmého svahu, kromě Maisie a příležitostně Arfura, který sám sebe popisoval jako putovního prodavače zajímavostí, ačkoli nikdy moc neputoval ani neprodával nic, co by stálo za zájem. Tig samozřejmě věděla, kdo ve skutečnosti je: naprostý slizoun.

Oba návštěvníci přišli pěšky, jelikož cesta nahoru nebyla vhodná pro koně ani kočár už stovky let. Bylo to šplhání na dobrých dvacet minut, i pokud jste byli v kondici a nezastavovali jste se, abyste nabrali dech, a celá stezka byla v otevřeném výhledu rozsáhlé příjezdové cesty, takže děti byly při jakémkoli příchodu

vždy předem varovány. Cestou dolů to šlo mnohem rychleji, jak Arfur jednou názorně předvedl, když byl skopnut z příjezdové cesty slečnou Rádobylovou.

Dnes byla Maisiina dobrosrdečná tvář jako vždy zrůžovělá námahou. Neustále prohlašovala, že každé doručení by mohlo být jejím posledním – ne, jak se Tig domnívala, protože ji kopec zabije, ale protože měla velké plány založit vlastní pletařství. Doručovala poštu už víc než dvacet let a vyhrožovala, že skončí, devatenáct z nich. Často nahoru sirotkům nosila své pozoruhodně zdobené, ručně vyráběné šály, ponožky a čepice v obavách, že jsou neustále ohroženi podchlazením a potřebují být zabaleni do tolika vrstev, kolik je jen možno.

„Milostný dopis pro vaši slečnu Rádobylovou, o tom není pochyb,“ sdělila Tig se zamrknutím, když jí podávala bledě žlutou obálku.

Směšnost této představy si vždy vysloužila úsměv nehledě na to, že to teď už byl starý vtíp. Pokud hospodářka ze Svatého Halibuta někdy milostné pocity vzbudila, vypařily se při kontaktu s ní.

„Neviděla jsem ji celý věky a to je jedině dobře, co se mě týče, zlatíčko. Doufám, že tebe ani ostatní mrňata nešikanuje?“

„Vůbec ne.“

„Příšerná, otravná ženská. Nevyřizuj jí můj pozdrav, ano?“

„Nebudu,“ slíbila Tig jako vždycky.

Pravdou bylo, že hospodářka byla jak příšerná, tak otravná, ale nemohla být pozdravována, ani kdyby si to Maisie přála. Poslední věc, které se jí dostalo, byl pořádný a nefalšovaný pohřeb pod zeleninovou zahrádkou. Před dvěma měsíci. Děti dokonce u hrobu vybraly vhodný žalozpěv, ačkoli pravděpodobně nikdy nebyl určen k tak radostnému nápěvu, jakého se mu toho dne dostalo.

„Dej si v tomhle počasí pozor, abys neprochladla. A přiměj toho svého malého brášku, aby nosil ponožky. Ta mlha je pod psa vlezlá,“ nařídila jí Maisie.

Tig pokrčila rameny. „Tady nahoře nás obtěžovat nebude.“ Už jen málo věcí ano.

Smrt hospodářky při podivném zhroucení knihovny byl zpočátku přirozeně šok. Herc tvrdil, že důvodem, proč na ni všechny poličky spadly, bylo, že po nich lezla nahoru, ale to si očividně vymyslel. Jedinou další teorií bylo zemětřesení, ale to vypadalo stejně nepravděpodobně. Proč tam vůbec uprostřed noci byla, bylo záhadou. Zanedlouho tomu ovšem sirotci začali říkat Šťastná nehoda, a po tajném pohřbu této nešťastnice se ze Svatého Halibuta zvedl stín. Bylo to, jako by poprvé v dětských životech vyšlo slunce a jako by si do té doby nikdy neuvědomili, že žili v temnotě. O týden později pohřbili také všechny nenáviděné učebnice

v ještě hlouběji vykopaném hrobě, než byl ten slečny Rádobylové.

Přestože Tig nebyla technicky vzato nejstarší – to byl Stef –, byla to ona, kdo v prvních dnech chaosu po smrti hospodářky přitáhl pozornost k tomu, že jejich přežití závisí na začlenění nějakých činností zpátky do jejich životů, a navrhla, co je třeba udělat. Nikdy to ale nebude jako hospodářčin starý Řád, na tom se všichni shodli. Žádné testy z hláskování v pět ráno, žádné „přestávky na hraní“ strávené žehlením hospodářčiných kalhotek a jejich skládáním za pomoci pravítka a diagramu o deseti krocích.

Po krátké diskuzi se shodli, že by bylo nejlepší se plně nespoléhat na výpravy do Plačtivého Pytle za jídlem, takže se začali znovu starat o zeleninovou zahrádku tak jako předtím, ale všechno, co nyní děti shledaly nepodstatným, bylo vyškrtáno. Postupem času to zahrnovalo přednášení rozvrhů, učení se gramatiky, praní oblečení, používání příboru, stlaní postelí, česání vlasů a uklízení či čištění téměř čehokoli. Namísto dívčí a chlapecké noclehárny teď spali, kde se jim zlíbilo. Po prvních divokých týdnech, kdy vláčeli prostěradla k parapetům, do přístřešku a pod kuchyňský stůl, se převážně shodli, že jsou postele pohodlnější, i když je přeskupili do zvláštních úhlů jen proto, že by slečna Rádobylová zuřila, kdyby to viděla.

Všeobecný nedostatek pravidel měl jednu výjimku, která zněla, že kdokoli, kdo plánoval jít dolů do

Plačtivého Pytle pro proviant, musí vypadat jakž takž reprezentativně, aby se zabránilo vyvolání podezření. V žádném případě nemohl mít žádný dospělák ani páru o tom, že všechno nahoře na kopci není tak, jak by být mělo. I těch pár jednotlivců, kteří se zdáli přátelští, jako Maisie, se muselo držet v přísné nevědomosti. Proto se při nutné příležitosti napustila vana, našel se hřeben, šedá uniforma ze Svatého Halibuta byla vykartáčována a vyžehlena a díry byly zašity. Školní čepice – zbýval z nich pouze jeden otrhaný exemplář, ostatní byly různě využity na chytání kriketových míčků, hnízdění ptáků a v jednom případě byly dokonce snědeny – byla nasazena předtím, než se každá mise do Plačtivého Pytle mohla konečně uskutečnit. Tato práce většinou připadla Stefovi.

Stef byl ve svých dvanácti letech na svůj věk velký – mohutný a vyšší než někteří dospělí –, s vlasy, které uvnitř vypadaly modročerně, ale na světle změnilly barvu na kaštanovou. Pod nosem měl zřetelnou jizvu, která mu sbíhala přes ústa dolů po bradě a celou cestu dolů ke krku. Jako dvouletý chlapec s tímto zraněním přijel po tragické nehodě se spřežením, kterou jako jediný přežil. To slečna Rádobylová vzala do ruky jehlu a nit a sešila Stefovou tvář zpět na místo, zatímco se jí z každého póru vypařovala nelibost. „Typické, že mi posílají ty zohyzdění,“ řekla, zatímco sevřela rty do úzké linky, její jehla se zlostně zabodávala a vracela, a všechna její frustrace se všívala do jeho horečnaté,

zardělé, uřvané tváře. „Alespoň nikdy nebudeš mít důvod k marnivosti.“ Stejně jako ostatní Stef o svých rodičích nic nevěděl, ačkoli vypátral, že ani jeden nepocházel z Plačtivého Pytle. Na tuto záležitost se zdáli mít názor naprosto nezúčastněné osoby – často byl tázán, odkud je a jaké je to vůbec jméno, Stef, a to dokonce když jednou stál v pekárně přímo vedle mámy Kvasnice, ženy, která byla pojmenována po houbovité plísni.

Od předčasného odchodu slečny Rádobylové byl Stef ten jediný, kdo se občas koupal. Napouštěl si vanu v koupelně hospodářky studenou vodou, kterou si zahříval krbem na uhlí, jímž si ložnici za vynaložení velkého množství peněz vybavila pro své soukromé užití. Byl to proto obvykle on, kdo se plahočil dolů do města, aby nakoupil v řeznictví maso, u zelináře konzervy s fazolemi a hlavně nepovolené – a drahé – sladkosti a sušenky, které pár prodavačů tajně schovávalo pod pultem, protože byl jejich obsah cukru vyšší, než bylo schváleno vládou.

Peněz byla spousta. Ukázalo se totiž, že slečna Rádobylová nahromadila pod svou postelí pěknou kupu peněz, přestože si vždycky stěžovala, jak je chudá. Vždycky věděli, že je to hloupost – očividně měla dost na to, aby si pohodlně žila a aby dům udržovala řádně opravený. Byli ale šokováni zjištěním, že spí na kupě téměř deseti tisíc liber, ta lstivá stará čarodějnice. Peněz bylo dost na to, aby měly děti přísun

více citronových bonbonů a hruškových želé, než byly schopny v následujících letech spořádat.

Tak byl Dům u svatého Halibuta zvenčí stále průměrnou, zlověstně vypadající budovou, která pečovala a školila opuštěné a osiřelé děti. Vevnitř a na pozemcích za branou ale vládl neukázněný chaos. Jakémukoli návštěvníkovi by tento fakt způsobil takový šok, jaký by běžně mohli očekávat, jen pokud by stáli na střeše v bouři a mávali elektrickým úhořem.

Když se Maisie začala trmácet zpět dolů z kopce, Tig otevřela dopis a zůstala stát jako opařená.

To, co poštou přišlo, nebyla jen obálka se vzkazem. Byla to ta nejodpornější možná kombinace slov, jaká kdy byla inkoustem zaznamenána. Tikající bomba obalená koňským trusem a vhozená dovnitř oknem by byla mnohem více vítaná.

Tig dopis držela stisknutý mezi palcem a ukazovákem, zatímco do papíru šlehal silný vítr, jako by se ho nedočkavě snažil zbavit. Představila si, že ho pouští a dívá se, jak ho vítr vynáší do výšky nad příjezdovou cestu a bezvýrazná tmavá okna Domu svatého Halibuta pro nalezence a zbloudilce.

Byla hloupá, když si myslela, že jejich štěstí potrvá dlouho. Tři dny: jen tak dlouho jim z jejich životů zůstávalo.

Skoro ani za sebou neslyšela Stefa, pod nímž zapraskal štěrk. „Co se děje?“

Neexistovala slova, která by tu hrůzu dokázala popsat.

„Tig?“

Otočila se a podala Stefovi dopis se sevřenými čelistmi.

„Jde sem OBVAZ.“